

**بررسی مقابله‌ای مجاز
در فارسی و انگلیسی
مبتهی بر معنا شناسی**

برای اولین بار

بررسی نظام‌مند مقدماتی مجاز در دو زبان فارسی و انگلیسی

به ناله ی پیکره زبانی

نویسندگان

علی دوستی (کارشناس ارشد آموزش زبان انگلیسی)

فاطمه دوستی (کارشناس ارشد ادبیات فارسی)

مهندس حسین فتاحی نیا

انتشارات پژوهشگر برتر

تهران ۱۳۹۶

سرشناسه: دوستی، علی، ۱۳۵۸ -
 بررسی مقابله‌ای مجاز در فارسی و انگلیسی مبتنی بر معناشناسی: برای
 عنوان و نام پدیدآور: اولین بار بررسی نظامند مقوله‌ی مجاز در دو زبان فارسی و انگلیسی مطالعه‌ی
 پیکره زبانی/ نویسندگان علی دوستی، فاطمه دوستی، حسین فتاحی‌نیا.
 مشخصات نشر: تهران: پژوهشگر برتر، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص:، جدول.
 شابک: ۹۷۶۴۹-۶۰۰-۹۷۸-۶-۹-۱۵۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 عنوان دیگر: برای اولین بار بررسی نظامند مقوله‌ی مجاز در دو زبان فارسی و انگلیسی
 مطالعه‌ی پیکره زبانی.
 موضوع: معنی‌شناسی تطبیقی
 موضوع: Semantics, Comparative
 موضوع: زبان‌شناسی مقابله‌ای
 موضوع: Contrastive linguistics
 موضوع: زبان و مطالعات تطبیقی
 موضوع: Language and languages -- Comparative studies
 شناسه اسنادی دوستی، فاطمه، ۱۳۴۹ -
 شناسه افزوده: فتاحی‌نیا، حسین، ۱۳۶۲ -
 رده بندی کنگره: P ۳۲۵/۰۶۹۱۳۹
 رده بندی دیویی: ۱۵۱/۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۷۷۷۲۳۵

نشانی مرکز نشر: تهران، بزرگراه شهید محاسی - کدپستی: ۱۷۶۷۹۷۸۱۱۷
 دفتر مرکزی نشر: ۳۳۱۷۴۸۰۷ پیام گیر و دورنگار ۳۳۱۶۹۴۰۶ سیستم پیامکی: ۰۲۱۳۳۱۶۹۴۰۶

W_Site: www.bookpb.ir

E_mile: info@bookpb.ir

نام کتاب: بررسی مقابله‌ای مجاز در فارسی و انگلیسی مبتنی بر معناشناسی

نویسندگان: علی دوستی - فاطمه دوستی - حسین فتاحی‌نیا

صفحه آراء: عفت افرلو

طراح جلد: گروه نرم افزاری ساحل

ناشر: پژوهشگر برتر

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۶)

شماره گان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۴۹-۶-۹-۱۵۰۰۰۰

حق چاپ برای مولف و ناشر محفوظ می‌باشد.

سخن نویسندگان

کتاب حاضر، محصول پژوهشی است بر روی پیکره های زبانی، که برای نخستین بار سعی کرده است در شکلی نظاممند مقوله ی مجاز در فارسی و انگلیسی را بررسی نماید. پژوهش های زیادی در خصوص بررسی مقوله مجاز در فارسی و انگلیسی صورت نگرفته است. اندک پژوهش های هم در خصوص استعاره ، رنگها و ضرب المثل به شکل محدودی صورت گرفته اند. از این رو این کتاب در نوع خود می تواند اولین گامی نظاممند برای بررسی مقوله ی مجاز در دو زبان فارسی و انگلیسی مبتنی بر معنا شناسی باشد. مطالعه این کتاب می تواند برای دانشجویان و اساتید رشته های آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان، زبان شناسی ، آموزش زبان انگلیسی، مترجمی ، ادبیات انگلیسی مفید باشد. همچنین این کتاب می تواند برای همه علاقمند به یادگیری زبان انگلیسی جذابیت داشته باشد. با این وجود خوب می دانیم کتاب حاضر دارای کاستی ها و اشکالات زیادی می باشد اما در نوع خود اولین پژوهش نظاممند برای بررسی مقابله ای مجاز در دو زبان فارسی و انگلیسی است. امیدواریم این کتاب بتواند به درک بهتر مجاز در دو زبان فارسی و انگلیسی بر اساس ارتباط متقابل آن ها باهم کمک کند و راه را برای پژوهش های مشابه در این زمینه هموارتر سازد.

کتاب حاضر برگرفته از پایان نامه انجام شده در سال ۱۳۹۶ تحت عنوان " بررسی مقابله ای مجاز در فارسی و انگلیسی : کاربردهای آموزش زبان انگلیسی " برای رشته ی آموزش زبان انگلیسی در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام بوده است. استاد راهنمای آن پایان نامه را جناب دکتر حبیب گوهری و استاد مشاوره آن را جناب دکتر اکبر عزیز فر بر عهده گرفته بودند. پیش از هر چیز نویسندگان بر خود واجب می دانند از زحمات آن دو عزیز قدردانی کنند. لازم به ذکر است که کتاب حاضر اگر چه برگرفته از پایان نامه مذکور می باشد اما دارای تفاوت های عمده ای می باشد. متن پایان

نامه انگلیسی بوده حال آنکه کتاب پیش روی شما فارسی است، و حاوی تحلیل و برداشت نویسندگان از تحقیق صورت گرفته می باشد. پایان نامه بیشتر بر مقوله ی تدریس تکیه دارد، حال آنکه کتاب حاضر علاوه بر جنبه ی آموزش به مقوله های زبان شناسی مبتنی بر معناشناسی و بررسی مقابله ای مجاز می پردازد.

www.ketab.ir

فهرست

.....	سخن نویسندگان	۵
.....	مقدمه	۱۰
.....	مجاز	۱۱
.....	همنشینی معنایی	۱۱
.....	روابط مجاز در انگلیسی	۱۵
.....	نگاهی مختصر به تاخچه تحقیقات در خصوص مجاز	۲۱
.....	بررسی مقابله ای	۲۳
.....	مراحل بررسی مقابله ای	۲۳
.....	روابط مجاز بر مبنای معناشناسی	۲۴
.....	روابط مجاز بررسی شده بر مبنای معناشناسی	۲۵
.....	۱. رابطه ی جزء و کل	۲۵
.....	۲. رابطه ظرف و مظروف	۲۶
.....	۳. رابطه ی لازم و ملزوم	۲۷
.....	۴. رابطه ی علت و معلول	۲۸
.....	۵. رابطه ی عام و خاص	۳۰
.....	۶. ذکر ماکان و اراده ی مایکون	۳۱
.....	۱۲. ذکر مایکون و اراده ی ماکان	۳۱
.....	۱۳. علاقه ی جنس	۳۲
.....	۱۴. کاربرد صفت به جای اسم	۳۲

۱۵. علاقه‌ی مضاف و مضاف الیه..... ۳۳
۱۶. علاقه‌ی مجاورت :..... ۳۴
۱۷. علاقه‌ی تضاد :..... ۳۴
۱۸. کاربرد محصول (آنچه تولید شده) به جای تولید کننده..... ۳۵
۱۹. کاربرد تولید کننده به جای محصول..... ۳۶
۲۰. کار، رد مکان به جای موسسه یا نهاد..... ۳۷
۲۱. کاربرد مکان به جای یک رخداد..... ۳۷
۲۳. رابطه‌ی کنترل شده به جای کنترل کننده..... ۳۸
۲۴. رابطه‌ی موسسه یا نهاد به جای اشخاص..... ۳۹
۲۵. کاربرد چهره به جای شخص..... ۴۰
- بررسی اطلاعات و آمار حاصله از پژوهش..... ۴۱
- سلسه مراتب اشکال و آموزش الگوهای مجاز..... ۵۳
- رده‌ی صفر یا انتقال (Transfer)..... ۵۳
- رده‌ی یک یا ادغام (Coalescence)..... ۵۴
- رده‌ی دوم (Under Differentiation)..... ۵۴
- رده‌ی سوم، تفسیر دوباره (Reinterpretation)..... ۵۴
- رده‌ی چهارم (Over Differentiation)..... ۵۵
- رده‌ی پنج، تقسیم (Split)..... ۵۵
- نتیجه‌گیری..... ۵۷
- محدودیت‌ها..... ۵۸

۵۸	سخن پایانی
۱۰۱	References
۱۰۱	References in English
۱۰۳	منابع فارسی

www.ketab.ir

یکی از مقولات مهم در هر زبانی استفاده از زبان مجاز می باشد. گویشوران بومی هر زبان به خوبی اصطلاحات و گفتارهای مجازی در آن زبان را درک می کنند اما برای خارجیان و افرادی که زبان مادریشان زبان دیگری می باشد، درک و یادگیری مجاز بسیار دشوار است. یکی از حوزه های مهم برای مقایسه ای دو زبان، بررسی مقابله ای است. این شیوه سببی، در ارتباط بین زبان مبداء و مقصد راجع از نظر شباهت ها و چه از نظر تفاوت ها پیدا کند، درک بهتری برای یادگیرندگان، مترجمین، مدرسین و زبانشناسان از هر دو زبان فراهم شود. با این خاطر نشان کرد که بابررسی ها انجام شده توسط محققین این پژوهش مشخص شد متافانه مطالعات منظمی در خصوص مجاز بر اساس رابطه ی مقابله ای بین دو زبان فارسی و انگلیسی انجام نشده است. از این رو، شاید بتوان گفت تحقیق حاضر علی رغم کاستی های اسکالاری که دارد، در نوع خود اولین تحقیق انجام گرفته و قاعده مند برای بررسی مقوله ی مجاز در زبان فارسی و انگلیسی می باشد. با این وجود محققین اعتقاد دارند بدلیل ماهیت مجاز بررسی نظامند آن شاید غیر ممکن باشد، ولی پژوهش صورت گرفته سعی دارد به شکلی نظاممند بررسی مجاز را مبتنی بر معناشناسی انجام دهد، پژوهشی که بر پیکره های زبانی و گروه از هر دو زبان انجام شده است. امید که مفید باشد.